

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

13 december 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking
tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republieken
Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama, anderzijds,
ondertekend in Rome op 15 december 2003**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Miet Smet**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Temsamani;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Van den Heuvel;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes;

de heer Louis Bril, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc van den Abeelen.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

Zie:

938 (2005-2006)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	4
I.1. Gemengd karakter van de overeenkomst	4
I.2. Doel van de overeenkomst	4
I.3. Inhoud van de overeenkomst	4
I.4. Duur en juridische grondslag van de overeenkomst.....	5
II. Algemene bespreking	5
II.1. Vragen en opmerkingen van de leden	5
1.1. Tussenkomsst van de heer Jan Roegiers	5
1.2. Tussenkomsst van mevrouw Miet Smet	5
1.3. Tussenkomsst van mevrouw Anne Marie Hoebeke.....	5
1.4. Tussenkomsst van de heer Jan Loones.....	5
1.5. Tussenkomsst van de heer Luc Van den Brande	5
1.6. Tussenkomsst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	6
II.2. Antwoorden van de minister	6
III. Stemmingen	7
III.1. Artikelsgewijze stemming.....	7
III.2. Stemming over het geheel.....	7

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 12 december 2006 het ontwerp van instemmingsdecreet bij de overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en zes Centraal-Amerikaanse republieken, anderzijds, besproken en goedgekeurd. Deze bespreking verliep parallel met de bespreking van een instemmingsdecreet bij een nagenoeg volledig gelijklopende overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Andesgemeenschap en haar lidstaten, anderzijds (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-2006, nr. 939/1).

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER GEERT BOURGEOIS, VLAAMS MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BUITENLANDS BELEID, MEDIA EN TOERISME

I.1. Gemengd karakter van de overeenkomst

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting wijst minister *Geert Bourgeois* erop dat de voorliggende overeenkomst werd gesloten tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Midden-Amerikaanse republieken Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama, anderzijds. Ook in de Belgische context heeft deze overeenkomst een gemengd karakter, aangezien ze raakt aan de bevoegdheden van zowel de federale overheid als van de gemeenschappen en de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

I.2. Doel van de overeenkomst

Vervolgens licht de minister het doel van de overeenkomst toe. De belangrijkste doelstellingen die met de overeenkomst worden beoogd zijn: de versterking van de betrekkingen tussen de Europese Unie en de landen van Midden-Amerika, door het ontwikkelen van de politieke dialoog en het versterken van de samenwerking; het scheppen van de voorwaarden voor de onderhandelingen over een wederzijds tot voordeel strekkende associatieverdrag, met inbegrip van een

vrijhandelscomponent, waarbij voortgebouwd wordt op de resultaten van het werkprogramma van de Doha Ontwikkelingsronde van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

I.3. Inhoud van de overeenkomst

Voor wat de inhoud van de overeenkomst betreft, stelt de minister dat de voorliggende overeenkomst in zekere mate een standaardstructuur heeft. Het akkoord institutionaliseert en versterkt de politieke dialoog tussen de Europese Gemeenschap en de landen van Midden-Amerika en breidt de samenwerking uit naar nieuwe domeinen. Bijzondere aandacht wordt daarbij met name besteed aan de samenwerking tot ondersteuning van het proces van regionale integratie in Midden-Amerika. Belangrijk daarbij is nog dat de overeenkomst geen handelsbepalingen bevat.

De voornaamste bepalingen van de overeenkomst zijn: een regelmatige politieke dialoog; conflictpreventie en het respect voor de mensenrechten en voor de democratische principes; versterking van de samenwerking op economisch vlak in de ruimste betekenis van het woord in de domeinen die belangrijk zijn voor de betrekkingen tussen de partijen; samenwerking op sociaal en cultureel gebied; samenwerking in de strijd tegen illegale immigratie (met inbegrip van de terugname van illegale immigranten), drugshandel, witwaspraktijken en terrorisme.

Titel I gaat over de doelstellingen, de aard en het toepassingsgebied van de overeenkomsten. Vervolgens wordt in titel II de politieke dialoog behandeld. In titel III zijn in de artikelen 6 tot en met 46 afspraken vastgelegd over samenwerking op economisch, sociaal en cultureel gebied. De artikelen 47 tot en met 50 behandelen de samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken. Hieronder vallen onder meer drugs, migratie, witwassen en de bestrijding van terrorisme. In titel IV (artikelen 51 tot en met 60) zijn institutionele en algemene bepalingen opgenomen. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de werkwijze van het Gemengd Comité en aan de procedures die gevolgd dienen te worden indien er geschillen ontstaan over de toepassing van de overeenkomst.

In bijlage zijn twee eenzijdige verklaringen van de Commissie en de Raad van de Europese Unie opgenomen. Zij gaan enerzijds over de clausule betreffende de terugkeer en overname van illegale

immigranten (artikel 49) en anderzijds over de clausule betreffende de definitie van de partijen (artikel 53) die betrekking heeft op de positie van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken.

Specifiek bij de overeenkomst met de landen van Midden-Amerika is ook een gezamenlijke verklaring gevoegd waarin de partijen overeenkomen dat Belize deelneemt aan de politieke dialoog.

I.4. Duur en juridische grondslag van de overeenkomst

De overeenkomst werd gesloten voor een onbeperkte duurtijd. De juridische basis ervoor wordt gevormd door artikel 181 in samenhang met artikel 300, paragrafen 2 en 3, van het Verdrag van Rome tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden dan ook het hen voorgelegde instemmingsdecreet te willen goedkeuren.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomsst van de heer Jan Roegiers

De heer *Jan Roegiers* stelt dat zijn fractie het ontwerp van instemmingsdecreet bij het verdrag met de diverse genoemde Centraal-Amerikaanse staten zal goedkeuren. Hij wijst de minister er echter wel op dat, in tegenstelling tot wat ondertussen zowat de standaardpraktijk is geworden, de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet geen overzicht biedt van de situatie van de mensenrechten in de landen waarmee deze overeenkomst wordt gesloten. Hij dringt erop aan zulks voortaan systematisch toe te voegen aan dergelijke ontwerpen van decreet.

1.2. Tussenkomsst van mevrouw Miet Smet

Mevrouw *Miet Smet* mist in deze, maar ook in de andere soortgelijke ontwerpen van instemmingsdecreet bij internationale overeenkomsten, de specifieke Vlaamse invalshoek. De memorie van toelichting beperkt zich tot een opsomming van hetgeen er is

overeengekomen tussen Europa enerzijds en een groep van Centraal-Amerikaanse staten anderzijds, maar rept met geen woord over hoe Vlaanderen zijn bevoegdheden in het kader van deze overeenkomst zal aanpakken en uitvoeren. Het is haar dan ook absoluut niet duidelijk hoe Vlaanderen deze overeenkomst zal kunnen opvolgen. Heeft Vlaanderen hiervoor overigens überhaupt wel een adequate structuur en wordt er hierover met enige regelmaat gerapporteerd aan het parlement? Ten principiële titel vindt mevrouw Smet – ook aansluitend bij de opmerking van de heer Roegiers over de mensenrechtensituatie – dat er in elke memorie van toelichting bij een instemmingsdecreet een overzicht zou moeten worden opgenomen van de diverse domeinen waarop Vlaanderen betrokken is en kan zijn evenals van alle andere ter zake dienstige en relevante gegevens. Ze vraagt de minister hieraan in de toekomst te willen remediëren.

1.3. Tussenkomsst van mevrouw Anne Marie Hoebeke

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* wenst net als mevrouw Smet te vernemen wat deze internationale overeenkomst met zich brengt voor Vlaanderen. Het verdrag zelf bevat overigens enkel zeer algemeen geformuleerde bepalingen. Daarnaast wenst ze te vernemen of er eventueel reeds andere regionale samenwerkingsakkoorden zijn afgesloten in de betrokken regio.

1.4. Tussenkomsst van de heer Jan Loones

De heer *Jan Loones* waardeert de aandacht die Vlaanderen in zijn buitenlands beleid aan Zuid- en Midden-Amerika schenkt. Ter zake herinnert hij aan de nu ongeveer tien jaar oude banden met Chili. Hij benadrukt het belang van de woorden ‘politieke dialoog en samenwerking’ in de titel. Dit moet Vlaanderen op de een of andere manier toch mogelijkheden bieden om zich ter plekke ook als politieke entiteit te manifesteren. Voor het overige mist ook de heer Loones de specifieke Vlaamse insteek in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

1.5. Tussenkomsst van de heer Luc Van den Brande

De heer *Luc Van den Brande* pleit insgelijks voor de nodige aandacht voor Zuid- en Midden-Amerika. Om het met een boutade te zeggen is Afrika soms het verloren continent en Zuid-Amerika het verge-

ten continent. Enkel vanuit het Iberisch schiereiland (Spanje en Portugal) wordt er echt een actieve politiek gevoerd ten aanzien van de landen van Centraal- en Zuid-Amerika. Dit is evidentierwijze te verklaren vanuit de specifieke historische banden die die twee landen hebben met Latijns-Amerika. Voor het overige is Europa echter relatief lauw ten aanzien van Zuid-Amerika. Dit ontbreken van belangstelling is volgens de heer Van den Brande geheel onterecht. Vlaanderen kan hier een, weliswaar beperkte maar reële, rol in spelen. Hij vraagt de minister om na te gaan hoe Vlaanderen op een gefocuste manier zijn bijdrage aan het aanhalen van de banden met Latijns-Amerika kan concretiseren. Ongetwijfeld zijn er in ons bevoegdheidspakket voldoende interessante aanknopingspunten te vinden om zinvol samen te werken met de betrokken landen. Dergelijke samenwerking hoeft trouwens niet per se van staat tot staat te verlopen, maar kan ook gebeuren via andere actoren die ter plekke contacten en projecten hebben. Zijn fractie zal derhalve het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet ten volle ondersteunen.

Terzijde wijst de heer Van den Brande ook nog op de negatieve gevolgen van de sluiting van Belgische ambassades in Midden- en Zuid-Amerika. Zijns inziens had hierover toch minstens eerst consultatie moeten plaats gevonden hebben met de deelstaten binnen de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De deelstaten zouden op een of andere manier zelfs een insteek moeten kunnen hebben in het diplomatiek beleid van de federatie. De sluiting van Belgische ambassades brengt immers ook heel vaak bijzonder moeilijk op te lossen administratieve problemen met zich voor bedrijven en particulieren uit Vlaanderen.

1.6. *Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen*

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen* is het eens met de opmerkingen van de heer Van den Brande. Deze problematiek is hier de voorbije jaren frequent aan de orde gesteld. Ook hij wenst derhalve van de minister te vernemen hoe ver het staat met de inbreng van de deelstaten in beslissingen als de sluiting van ambassades? Het is binnen ons bestel volkomen logisch dat de deelstaten betrokken worden bij dergelijke beslissingen of toch minstens gehoord worden.

De essentie van het verdrag bestaat in een regelmatig overleg tussen de verschillende staten die het sluiten. Zal de Vlaamse Regering ook bij dat overleg betrok-

ken worden? Zijn er daarover eventueel al afspraken gemaakt?

De inhoud van de verdragen is verder inderdaad weinig concreet. Er kan op verschillende domeinen samenwerking nagestreefd worden, maar daarvoor moeten er bijkomende overeenkomsten afgesloten worden. Bestaan er ook daarvoor al concrete plannen of denksporen?

II.2. Antwoorden van de minister

In zijn antwoord zegt *de minister* toe voortaan ook een overzicht van de Vlaamse inbreng te zullen laten opnemen in de memorie van toelichting bij instemmingsdecreten met internationale akkoorden waarbij Vlaanderen betrokken is. Bij de BLEU-investeringsbeschermingsovereenkomsten wordt nu doorgaans reeds dergelijke achtergrondinformatie verschaft. Dit kan worden opengetrokken naar andere verdragen. Naast aandacht voor de mensenrechtensituatie zal er daarbij ook aandacht zijn voor een ruime waaier aan andere sectoren.

Zuid-Amerika is, voor wat Vlaanderen betreft, niet helemaal een vergeten continent. Sinds meer dan 10 jaar werkt Vlaanderen met Chili samen. De vorige president van Chili, de heer Patricio Aylwin, was eind vorig jaar in Vlaanderen om dat te vieren. Hij pleitte toen voor intensievere contacten. De minister heeft principieel beloofd om daarop in te gaan. Hij gaat daarbij ook na of vanuit die samenwerking met Chili ook een trilaterale overeenkomst – die past binnen de budgettaire contouren – mogelijk is.

De minister wijst er daarbij heel nadrukkelijk op dat er voor de uitvoering van een samenwerkingsovereenkomst programma's en dus financiële middelen nodig zijn. De minister vindt het weinig zinvol om, zoals de Franstaligen heel vaak doen, verdragen af te sluiten die geen de minste invulling krijgen en dus in feite lege dozen zijn.

Het spreekt voor zich dat het een goede zaak is dat dit verdrag focust op het bevorderen van de regionale samenwerking. Bij de volgende gelegenheden zal de minister er zeker voor zorgen dat de inbreng van Vlaanderen in deze beter bekend is. Bij wege van voorbeeld van een en ander, haalt de minister aan dat, in deze regeerperiode, meer bepaald op 6 september 2005, minister Peeters een overeenkomst (een memorandum of understanding) heeft getekend met Colombia over samenwerking inzake maritiem

transport. Het zou dus inderdaad goed zijn om het parlement een overzicht te geven van de bestaande projecten en maatregelen.

Aangaande de sluiting van Belgische ambassades in het buitenland – een kwestie die in deze commissie inderdaad al eerder te berde werd gebracht – wijst de minister erop dat hij deze thematiek nog maar vandaag op de ICBB heeft aangekaart. Daar is toegezegd dat dit soort van aangelegenheden voortaan steeds voorafgaandelijk op de ICBB zal geagendeerd worden. De meeste sluitingen van ambassades hadden tot nog toe geen weerslag op de buitenlandvertegenwoordiging van Vlaanderen. De ‘downgrading’ van het Belgische consulaat-generaal in Sydney tot een gewoon consulaat met beperkte dienstverlening, vormde hierop een uitzondering omdat ook de Vlaamse economische vertegenwoordiging daar gehuisvest was. Het kan volgens de minister inderdaad niet zijn dat de federale overheid dergelijke ‘gemeenschappelijke’ vestiging eenzijdig sluit. De federale overheid heeft vanmorgen toegezegd om de sluiting van ambassades vooraf met Vlaanderen en de andere deelstaten te bespreken.

De interministeriële conferentie vormt verder inderdaad een vrij log en soms wat moeilijk werkbaar apparaat. Er zijn echter wel, opnieuw op de ICBB van vandaag, een aantal afspraken gemaakt om Vlaanderen nog meer en beter te betrekken bij de voorbereiding van Europese aangelegenheden. Het belang van de EU blijft de facto maar toenemen, zoals het voorliggende verdrag trouwens ook bewijst. Het hoeft dan ook geen betoog dat het uitermate belangrijk is dat Vlaanderen meer en meer betrokken wordt bij de Europese besluitvorming en dit zowel voor wat de formele als de informele raden betreft.

Ter zake herinnert de minister de commissieleden eraan dat de onderhandelingen over een nieuw binnen-Belgische samenwerkingsakkoord (het vorige akkoord over deelname aan de EU-ministerraden dateert al van 1994 en is dus door de feiten achterhaald) onvoldoende opschieten omdat de Franstaligen (en dus niet de federale overheid) afremmen. In dat verband kan de minister nog meedelen dat er ook nog steeds geen akkoord kan bereikt worden over het diplomatieke statuut van de vertegenwoordigers van de deelstaten in het buitenland.

Als er echt geen beweging komt in dit dossier zal de minister laten nagaan of hierover een afzonderlijke overeenkomst tussen Vlaanderen en de federale overheid mogelijk is. Vlaanderen en de federale overheid

zijn het immers wel eens op dit punt. Ook daarover zijn vanmorgen afspraken gemaakt. Een eventuele ‘bilaterale’ overeenkomst zou dan een laatste redmiddel zijn als andere deelstaten dwars blijven liggen. Vlaanderen is echter hoe dan ook vragende partij om een en ander aan te passen aan de geëvolueerde grondwettelijke realiteit, zodat het meer betrokken wordt in alle procedures, dus ook de informele raden.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimititeit van acht stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimititeit van acht stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republieken Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama, anderzijds, ondertekend in Rome op 15 december 2003, tenslotte eveneens aangenomen bij unanimititeit van acht stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Miet SMET

Karim VAN OVERMEIRE